

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Кафедра права Європейського Союзу

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВО
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ В СФЕРІ ЮСТИЦІЇ ТА ВНУТРІШНІХ
СПРАВ»**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 26 «Цивільна безпека»

Спеціальність – 262 «Правоохоронна діяльність»

Статус дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2021

Харків – 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Право Європейського Союзу у сфері юстиції та внутрішніх справ» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 26 «Цивільна безпека» спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. 26 с.

Розробник
Петришин Олег Олександрович,
кандидат юридичних наук, ст. дослідник

Затверджено на засіданні кафедри права Європейського Союзу
(протокол № 1 від 1 вересня 2017р.)

Завідувач кафедри – Яковюк Іван Васильович, доктор
юридичних наук, професор

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	5
3. Зміст програми навчальної дисципліни.....	9
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	14
4.1 Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання.....	14
4.2 Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання.....	16
5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання.....	18
6. Критерії оцінювання результатів навчання.....	20
7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання.....	20
8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	21

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Право Європейського Союзу в сфері юстиції та внутрішніх справ» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 26 «Цивільна безпека» спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС - 4,0	Галузь знань – 26 «Цивільна безпека» Спеціальність – 262 «Правоохоронна діяльність» Рівень освіти – другий (магістерський)	За вибором студента	За вибором студента
Кількість модулів – 4		Рік підготовки: 2022	Рік підготовки: 2022
		семестр	семестр
Загальна кількість годин - 120		1-3	1-3
		Лекції	Лекції
		24 год.	6 год.
		Практичні/семінарські заняття	Практичні/семінарські заняття
		36 год.	4 год.
		Самостійна робота	Самостійна робота
		60 год.	110 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 - 4, самостійної роботи студента – 3 - 5.		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (залік)	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (залік)

Мета навчальної дисципліни – формування знань та забезпечення розуміння змісту простору свободи, безпеки та правосуддя ЄС, його правової та інституційної основи, цілей, завдань, внутрішнього та зовнішнього аспекту його практичної реалізації.

Завдання:

- усвідомлення теоретичних та історико-правових основ створення та еволюції простору свободи, безпеки та правосуддя в Європейському Союзі;
- набуття умінь з орієнтування в основних актах первинного та

вторинного права Європейського Союзу щодо регулювання простору свободи, безпеки та правосуддя;

- опанування основних повноважень Європейського Союзу та держав-членів у сфері забезпечення функціонування Простору;

- формування системи теоретичних знань щодо місця, ролі та взаємозв'язків досліджуваного набору політик з іншими сферами внутрішньої та зовнішньої діяльності Європейського Союзу;

- оволодіння теоретичними знаннями щодо стану інтеграції України до Простору та інших аспектів співпраці ЄС з третіми державами;

- розвиток системи знань щодо характерних особливостей міжінституційної та міжагенційної взаємодії в рамках реалізації Простору у зазначених сферах;

- розуміння специфіки впливу кризових явищ глобального та регіонального характеру на подальший розвиток та реформування Простору.

Пререквізити: «Міжнародне право», «Право Європейського Союзу».

Кореквізити: «Історія Європейської інтеграції», «Міжнародне співробітництво у боротьбі зі злочинністю», «Інституційне право Європейського Союзу».

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН-1	Системно розуміти сутність, зміст, основні характеристики нормативно-правового забезпечення простору свободи, безпеки та правосуддя Європейського Союзу
РН-1.1	Володіти знаннями щодо основних особливостей реалізації простору свободи, безпеки та правосуддя в його внутрішньому та зовнішньому проявах
РН-1.2	Мати можливість критично оцінювати першопричини посилення наднаціонального співробітництва в межах європейського співтовариства у сфері правоохоронної діяльності
РН-2	Демонструвати високий рівень обізнаності щодо структурно-логічного зв'язку між цінностями, цілями та завданнями простору свободи, безпеки та правосуддя
РН-2.1	Вільно працювати з актами Європейського Парламенту та Ради ЄС, що

	деталізують їх положення та заходами, що впроваджуються Європейською Комісією в рамках виконання контрольної функції за реалізацією Простору
РН-3	Надавати оцінку ефективності роботи агенцій, діяльність яких направлена на реалізацію керівних принципів та впровадження положень актів первинного і вторинного права Європейського Союзу у сфері юстиції та внутрішніх справ
РН-3.1	Володіти знаннями щодо агенцій, що забезпечують наднаціональний елемент правоохоронного співробітництва держав: Європолу, Євроюсту, Європейської прокуратури
РН-3.2	Демонструвати обізнаність щодо українського елемента співпраці з Європейським Союзом в роботі правоохоронних агенцій
РН-3.3	Вміти аналізувати акти, що встановлюють додаткові інструменти (механізми) наднаціонального правоохоронного співробітництва: Європейського ордеру на арешт, Європейського судового ордеру
РН-3.4	Мати здатність до критичного осмислення проблем практичного застосування спеціальних інструментів (механізмів) наднаціонального правоохоронного співробітництва
РН-4	Освоїти практичні навички щодо роботи з правовими позиціями структурних підрозділів Суду справедливості Європейського Союзу (пошук, аналіз змісту, оцінка впливу) в рамках досліджуваної практики
РН-5	Проявляти здатність до критичного аналізу кризових чинників і факторів, що формують вектори сучасного розвитку Простору, та використовувати прогностичний метод для підготовки оцінок ризиків (risk assessment) у всіх сферах його реалізації
РН-6	Впроваджувати у науковій та професійно-практичній діяльності європейські стандарти міжінституційної та міждержавної взаємодії в рамках прикордонного, міграційного співробітництва, правозахисної діяльності при контролі за державним кордоном
РН-6.1	Володіти знаннями щодо правових основ організації та функціонування агенцій Європейського Союзу у сфері міграційної політики та політики надання притулку (Фронтекс, Європейське бюро з питань надання притулку)
РН-6.2	Мати здатність до критичного аналізу причин та наслідків міграційної кризи Європейського Союзу 2015 року
РН-6.3	Володіти інформацією щодо актуальних тенденцій перегляду актів законодавства Європейського Союзу та міжнародних договорів у сфері реалізації спільної міграційної політики та політики надання притулку
РН-6.4	Прогнозувати можливі подальші кризові явища міграційного характеру в межах Європи
РН-7	Розуміти механізм реалізації та функціональну спрямованість сучасних інформаційних систем простору свободи, безпеки та правосуддя ЄС: Шенгенської інформаційної системи, Візової інформаційної системи, Системи в'їзду/виїзду, Європейської системи авторизації подорожей, Європейської дактилоскопічної системи
РН-8	Вміти досліджувати ключові акти Європейського Союзу у сфері захисту персональних даних та проводити порівняльний аналіз їх положень з актами українського законодавства

PH-9	Бути обізнаними щодо правової та інституційної основи захисту фундаментальних прав в Європейському Союзі
PH-9.1	Володіти навичками розширеного тлумачення сучасних тенденцій в Європейському Союзі щодо захисту, забезпечення та реалізації прав та свобод людини, становлення прав IV покоління, новел щодо впровадження гендерної рівності
PH-9.2	Вміти критично осмислювати та проводити порівняння основних цілей, принципів, завдань, а також стану реалізації гендерної політики в межах ЄС та в Україні
PH-10	Мати знання щодо діяльності та співробітництва з третіми державами забезпечувальних агенцій Європейського Союзу
PH-11	Демонструвати розуміння нормативних основ та практичних моментів інтеграції України до простору свободи, безпеки та правосуддя в процесі адаптації вітчизняного законодавства до <i>acquis</i> Європейського Союзу в рамках впровадження закріпленого в Конституції України курсу на європейську та євроатлантичну інтеграцію
PH-11.1	Демонструвати обізнаність у проблемах та наслідках дезінтеграційних процесів в Європейському Союзі на прикладі виходу Великої Британії зі складу утворення

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувача вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти відповідної спеціальності та освітньо-професійною програмою «Право», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні..

ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 1.1 Здатність працювати самостійно, у команді колег за фахом, а також із залученням фахівців з інших галузей знань.

ЗК 1.3. Здатність аналізувати факти і події, оцінювати їх достовірність.

ЗК 1.4. Здатність до верифікації отриманої інформації.

Спеціальних компетентностей:

СК1.Здатність брати участь у розробленні та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної

діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності.

СК2. Здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості, суспільства, держави в межах виконання своїх посадових обов'язків.

СК3. Здатність виявляти та аналізувати причини та умови, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, вживати заходи для їх усунення.

СК4. Спроможність організовувати і керувати діяльністю підрозділів, створених для виконання завдань у сфері правоохоронної діяльності.

СК9. Здатність обирати оптимальні методи й засоби забезпечення публічної безпеки і порядку.

СК12. Здатність до використання технічних приладів та спеціальних засобів, інформаційно-пошукових систем та баз даних, спеціальної техніки, оперативних та оперативно-технічних засобів, здійснення оперативно-розшукової діяльності.

СК 1.1. Вміння збирати з національних і міжнародних джерел (баз даних) інформацію, аналізувати її та використовувати в правоохоронній діяльності.

СК 1.2. Здатність критично оцінювати та вирішувати оперативні завдання правоохоронної діяльності.

СК 1.3. Здатність аналізувати міжнародні стандарти прав і свобод людини у правоохоронній діяльності.

Програмних результатів навчання:

ПРН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

ПРН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

ПРН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

ПРН 9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.

ПРН 10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.

ПРН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

ПРН 15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.

ПРН 1.4. Характеризувати особливості інноваційної діяльності та інноваційного менеджменту у правовій сфері.

ПРН 1.5. Демонструвати знання та розуміння механізму подолання правових колізій в правозастосовній практиці.

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Історія створення, сучасний стан та напрями розвитку простору свободи, безпеки та правосуддя

Історичні передумови та чинники створення простору свободи, безпеки та правосуддя. Передумови поглиблення міждержавного співробітництва у сфері юстиції та внутрішніх справ. Група TREVІ: правова основа та напрями діяльності. Правосуддя та внутрішні справи за Маастрихтським договором. Створення прообразів спеціальних утворень Європейського Союзу у сфері правоохоронного співробітництва: про-Євроюсту та Підрозділу Європолу з боротьби з незаконним обігом наркотиків.

Правова та інституційна основа простору свободи, безпеки та правосуддя. Тамперська програма (1999 р.), Гаазька програма (2004 р.), Стокгольмська програма (2009 р.), пост-Стокгольмські принципи та напрями діяльності ЄС у сфері простору свободи, безпеки та правосуддя. Правова

регламентація простору свободи, безпеки та правосуддя в первинному праві ЄС (розділ V Договору про функціонування Європейського Союзу (статті 67 – 89). Формування основоположних принципів та встановлення напрямів реалізації простору свободи, безпеки та правосуддя ЄС Європейською Радою. Діяльність Європейського Парламенту та Ради ЄС щодо нормативної деталізації та супроводу Простору. Контроль за реалізацією та впровадженням політик Простору (та діяльністю агенцій) Європейською Комісією. Вплив правових позицій та практики Суду справедливості Європейського Союзу на зміну векторів реалізації відповідних політик.

Сучасні реформи та напрями розвитку політики ЄС у сфері простору свободи, безпеки та правосуддя. Передумови та чинники, що формують принципово нові вектори та корегують курс розвитку Простору. Сучасні доктринальні розробки, на яких базуються пріоритети розвитку Простору. Розширення зон реалізації зовнішнього аспекту реалізації Простору: поглиблення співробітництва з третіми державами та міжнародними організаціями. Політичні та економічні передумови зменшення обсягів міждержавного партнерства в рамках Простору.

Модуль 2. Правоохоронне та судове співробітництво в рамках ЄС та з третіми державами.

Правоохоронне співробітництво в межах Простору: внутрішній та зовнішній аспект. Поліцейська та судова співпраця держав-членів Європейського Союзу: порівняльна характеристика допросторової діяльності та поглиблення співпраці в межах Простору. Міжнародні договори щодо співробітництва у сферах правоохоронної та судової співпраці. Нормативне та інституційне забезпечення інтеграції держав-членів до Простору у сегменті правоохоронного та судового співробітництва. Особливості застосування окремих положень ДФЄС щодо правоохоронної та судової співпраці деяких країн-членів ЄС: механізм використання відходу від положень (*opt-outs*).

Організаційно-правові засади діяльності Європолу, Євроюсту та Європрокуратури. Правовий, еволюційний та функціональний аналіз

положень розділу V Договору про функціонування Європейського Союзу. Правова регламентація діяльності Європолу: Конвенція про Європол від 26 липня 1995 року, Рішення Ради ЄС (2009/371/ЈНА, 2009/934/ЈНА, 2009/935/ЈНА, 2009/936/ЈНА, 2009/968/ЈНА). Діяльність Європолу в рамках сучасного Регламенту Європарламенту та Ради ЄС про Агентство Європейського Союзу з питань правоохоронного співробітництва. Створення Євроюсту на основі Рішення Ради ЄС від 28 лютого 2002 року «Про створення Євроюсту з метою посилення боротьби з серйозною злочинністю». Сучасна правова основа діяльності Євроюсту (Регламент Європарламенту та Ради ЄС від 14 листопада 2018 року «Про Агентство Європейського Союзу з питань співпраці у кримінальному судочинстві (Євроюст)»). Започаткування Офісу Європейського Прокурора (Європрокуратури) відповідно до ст. 86 ДФЄС та Регламенту Ради ЄС від 12 жовтня 2017 року «Про впровадження посиленої співпраці щодо створення Європейської прокуратури». Правоохоронна та судова співпраця між Україною та Європейським Союзом.

Інструменти реалізації політики ЄС у сфері правоохоронного співробітництва. Інформаційна система Європолу. Спеціальні підрозділи Європолу (центр протидії кіберзлочинам, центр протидії торгівлі людьми, контр-терористичний підрозділ, підрозділ з контролю за злочинністю у сфері інтелектуальної власності, центр з протидії економічним та фінансовим злочинам). Європейська судова мережа. Європейський ордер на арешт. Європейський судовий ордер. Європейський ордер про розслідування. Роль Європейського поліцейського коледжу (СЕРОЛ) у забезпеченні правоохоронного співробітництва в рамках ЄС.

Модуль 3. Прикордонна, міграційна політика та політика надання притулку в межах простору свободи, безпеки та правосуддя.

Нормативна складова політики ЄС у сфері захисту зовнішніх кордонів, міграції та надання притулку. Правова регламентація захисту зовнішніх кордонів за договірним правом Європейського Союзу (ст. 3(2), 4(2) ДЄС, ст. 67, 71, 73, 77, 80 ДФЄС). Значення Амстердамського договору щодо зміни

підходів до регулювання питань прикордонного контролю. Міжнародні угоди, що застосовуються при встановленні політики захисту зовнішніх кордонів та міграції в рамках Європейського Союзу. Європейська конвенція про захист прав та основоположних свобод. Конвенція ООН про права дитини. Конвенція ООН про статус біженців. Конвенція ООН з морського права. Конвенція з пошуку і рятуванню на морі. Дублінський регламент, перегляд та доповнення його положень. Практичний аспект реалізації Шенгенського права (Schengen acquis) в діяльності агенцій ЄС у цій сфері.

Основні агенції ЄС, що здійснюють внутрішнє та зовнішнє забезпечення реалізації прикордонної, міграційної політики та політики надання притулку. Правова основа, внутрішня структура та ключові аспекти діяльності Європейської агенції з прикордонної та берегової охорони (Frontex). Європейське бюро з підтримки надання притулку (EASO): правове підґрунтя та практичні аспекти діяльності. Інструментальне та системне забезпечення діяльності агенцій ЄС у сфері забезпечення зовнішніх кордонів та впровадження політики міграції. Шенгенська інформаційна система. Візова інформаційна система. EuroDAC. Система в'їзду/виїзду (EES). Європейська система туристичної інформації та авторизації (ETIAS).

Еволюція підходів ЄС у сфері захисту кордонів, міграції та надання притулку під впливом глобальних та регіональних кризових явищ. Міграційна криза Європейського Союзу 2015 року: причини, наслідки, перегляд існуючих підходів та систем (збільшення повноважень відповідних агенцій, фінансування). Можливості держав членів щодо посилення зовнішнього прикордонного та введення тимчасового внутрішнього контролю. Обмеження свободи пересування та посилення правил міграції в цілях забезпечення безпеки громадян Європейського Союзу в контексті боротьби з розповсюдженням пандемії COVID-19 та можливих майбутніх її ітерацій. Розширення зовнішнього аспекту реалізації політики щодо захисту кордонів та політики надання притулку. Співпраця між Європейським Союзом та Україною у цій сфері.

Модуль 4. Забезпечення фундаментальних прав в Європейському Союзі: правова, інституційна та агенційна основа.

Нормативно-правова основа політики ЄС щодо забезпечення фундаментальних прав. Гарантування фундаментальних прав за договірним правом Європейського Союзу (Договір про Європейський Союз, Договір про функціонування Європейського Союзу, Хартія європейського союзу про основні права). Забезпечення фундаментальних прав в рамках Європейського Союзу за міжнародними угодами (Загальна декларація прав людини, Європейська конвенція про захист прав та основоположних свобод, Європейська соціальна хартія (переглянута), Міжнародний пакт про громадянські та політичні права, Міжнародний пакт про соціальні, економічні та культурні права).

Інституційне та агенційне підґрунтя забезпечення фундаментальних прав в Європейському Союзі. Роль інституцій та органів Європейського Союзу щодо забезпечення фундаментальних прав людини (роль Європарламенту та Ради ЄС, контрольна функція Єврокомісії в контексті захисту фундаментальних прав, значення практики та правових позицій Суду справедливості Європейського Союзу). Діяльність Євроомбудсмана. Європейський інспектор із захисту даних. Європейська агенція з фундаментальних прав (FRA). Європейський інститут із гендерної рівності (EIGE).

Новели та виклики щодо забезпечення фундаментальних прав в Європейському Союзі. Проблеми імплементації сучасних праволюдних доктрин ЄС в законодавство України. Історична ретроспектива та сучасний стан проблематики приєднання Європейського Союзу до Європейської конвенції про захист прав та основоположних свобод: теоретичний вимір та практичні аспекти. Еволюція та становлення IV покоління прав людини в Європейському Союзі. Захист персональних даних в Європейському Союзі. Проблеми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу у сфері прав людини.

4. Обсяг і структура навчальної дисципліни

4.1 Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквіуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Історія створення, сучасний стан та напрями розвитку простору свободи, безпеки та правосуддя				
		Тема 1. Історичні передумови та чинники створення простору свободи, безпеки та правосуддя.	9	2	2	5
		Тема 2. Правова та інституційна основа простору свободи, безпеки та правосуддя.	9	2	2	5
		Тема 3. Сучасні реформи та напрями розвитку політики ЄС у сфері простору свободи, безпеки та правосуддя.	9	2	2	5
		<i>Разом</i>	27	6	6	15
		Модуль 2. Правоохоронне та судове співробітництво в рамках ЄС та з третіми державами				
		Тема 1. Правоохоронне співробітництво в межах Простору: внутрішній та зовнішній аспект.	9	2	2	5
		Тема 2. Організаційно-правові засади діяльності Європолу, Євроюсту	11	2	4	5

		та Європрокуратури.				
		Тема 3. Інструменти реалізації політики ЄС у сфері правоохоронного співробітництва.	11	2	4	5
		<i>Разом</i>	31	6	10	15
		Модуль 3. Прикордонна, міграційна політика та політика надання притулку в межах простору свободи, безпеки та правосуддя.				
		Тема 1. Нормативна складова політики ЄС у сфері захисту зовнішніх кордонів, міграції та надання притулку	9	2	2	5
		Тема 2. Основні агенції ЄС, що здійснюють внутрішнє та зовнішнє забезпечення реалізації прикордонної, міграційної політики та політики надання притулку.	11	2	4	5
		Тема 3. Еволюція підходів ЄС у сфері захисту кордонів, міграції та надання притулку під впливом глобальних та регіональних кризових явищ.	11	2	4	5
		<i>Разом</i>	31	6	10	15
		Модуль 4. Забезпечення фундаментальних прав в Європейському Союзі: правова, інституційна та агенційна основа.				
		Тема 1. Нормативно-правова основа політики ЄС	9	2	2	5

		щодо забезпечення фундаментальних прав				
		Тема 2. Інституційне та агенційне підгрунття забезпечення фундаментальних прав в Європейському Союзі	11	2	4	5
		Тема 3. Новели та виклики щодо забезпечення фундаментальних прав в Європейському Союзі. Проблеми імплементації сучасних праволюдних доктрин ЄС в законодавство України.	11	2	4	5
		<i>Разом</i>	31	6	10	15
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	24	36	60

4.2 Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквиуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Історія створення, сучасний стан та напрями розвитку простору свободи, безпеки та правосуддя				
		Тема 1. Історичні передумови та чинники створення простору свободи, безпеки та правосуддя.	9	-	-	9
		Тема 2. Правова та інституційна основа простору свободи, безпеки та правосуддя.	13	2	2	9
		Тема 3. Сучасні	9	-	-	9

		реформи та напрями розвитку політики ЄС у сфері простору свободи, безпеки та правосуддя.				
		<i>Разом</i>	31	2	2	27
		Модуль 2. Правоохоронне та судове співробітництво в рамках ЄС та з третіми державами				
		Тема 1. Правоохоронне співробітництво в межах Простору: внутрішній та зовнішній аспект.	13	2	2	9
		Тема 2. Організаційно-правові засади діяльності Європолу, Євроюсту та Європрокуратури.	9	-	-	9
		Тема 3. Інструменти реалізації політики ЄС у сфері правоохоронного співробітництва.	9	-	-	9
		<i>Разом</i>	31	2	2	27
		Модуль 3. Прикордонна, міграційна політика та політика надання притулку в межах простору свободи, безпеки та правосуддя.				
		Тема 1. Нормативна складова політики ЄС у сфері захисту зовнішніх кордонів, міграції та надання притулку	9	-	-	9
		Тема 2. Основні агенції ЄС, що здійснюють внутрішнє та зовнішнє забезпечення реалізації прикордонної, міграційної політики	11	2	-	9

		та політики надання притулку.				
		Тема 3. Еволюція підходів ЄС у сфері захисту кордонів, міграції та надання притулку під впливом глобальних та регіональних кризових явищ.	9	-	-	9
		<i>Разом</i>	29	2	-	27
		Модуль 4. Забезпечення фундаментальних прав в Європейському Союзі: правова, інституційна та агенційна основа.				
		Тема 1. Нормативно-правова основа політики ЄС щодо забезпечення фундаментальних прав	9	-	-	9
		Тема 2. Інституційне та агенційне підґрунтя забезпечення фундаментальних прав в Європейському Союзі	9	-	-	9
		Тема 3. Новели та виклики щодо забезпечення фундаментальних прав в Європейському Союзі. Проблеми імплементації сучасних праволюдних доктрин ЄС в законодавство України.	11	-	-	11
		<i>Разом</i>	29	-	-	29
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	6	4	110

5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Право

Європейського союзу у сфері юстиції та внутрішніх справ» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, розв'язання практичних завдань, підготовка і захист доповіді за ініціативи студента, есе, контрольна робота. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирьохбальною шкалою (0, 1, 2, 3).

контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквіумів.

впродовж семестру студенти виконують завдання для самостійної роботи (підготовка презентації, есе, реферату тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 20 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є залік. Мінімальна кількість балів для отримання заліку – 60.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

Поточний контроль								Підсумкова оцінка знань (залік)	
Модуль № 1		Модуль № 2		Модуль № 3		Модуль №4		Самостійна робота студентів	
п/з	колоквіум	п/з	колоквіум	п/з	колоквіум	п/з	колоквіум		
max 10	max 10	max 10	max 10	max 10	max 10	max 10	max 10	max 20	max 100

6. Критерії оцінювання з дисципліни «Право Європейського Союзу в сфері юстиції та внутрішніх справ»

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному / семінарському занятті	Max 3	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі
	2	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	1	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Колоквіум	Max 10	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок.
	5	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Оцінка самостійної роботи студента	Max 20	Глибоке знання проблем, пов'язаних із темою дослідження. Вільне володіння матеріалом, вміння самостійно й творчо мислити, знаходити, узагальнювати, аналізувати матеріал, робити самостійні теоретичні і практичні висновки.
	15	Основні питання висвітлено поверхнево, висновки не мають самостійного характеру.
	Min 0	Основні положення теми висвітлено поверхнево, з великою кількістю помилок, немає висновків, студент слабо володіє матеріалом роботи.

7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання

Шкала підсумкового педагогічного контролю:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 - 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 - 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 - 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 - 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 - 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати		35 - 59

F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс	не зараховано	0 - 34
---	--	---------------	--------

8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Consolidated version of the Treaty of the functioning of the European Union (2012). URL: <https://bit.ly/3uSpMtL>.
2. Council Regulation (EU) 2017/1939 of 12 October 2017 implementing enhanced cooperation on the establishment of the European Public Prosecutor's Office ('the EPPO'), O.J. L 283, 31.10.2017. URL: <https://bit.ly/3c4eyKd>.
3. Directive (EU) 2016/1919 of the European Parliament and of the Council of 26 October 2016 on legal aid for suspects and accused persons in criminal proceedings and for requested persons in European arrest warrant proceedings, O.J. L 297, 4.11.2016. URL: <https://bit.ly/3uVeGUC>.
4. Directive (EU) 2016/343 of 9 March 2016 on the strengthening of certain aspects of the presumption of innocence and of the right to be present at the trial in criminal proceedings, O.J. L 65, 11.3.2016. URL: <https://bit.ly/3uUut6c>.
5. Directive 2014/41/EU of the European Parliament and of the Council of 3 April 2014 regarding the European Investigation Order in criminal matters, O.J. L 130, 1.5.2014. URL: <https://bit.ly/3beACCE>.
6. European Council: Strategic Guidelines for Justice and Home Affairs (2016) URL: <https://bit.ly/2NXQnVu>.
7. Opinion 904/2017, of the Venice Commission "On the Laws of the Supreme Court, Ordinary Courts and National Council of the Judiciary" of 11 December 2017. URL: <https://bit.ly/3uQSvPF>.
8. Regulation (EU) 2016/794 of the European Parliament and of the Council of 11 May 2016 on the European Union Agency for Law Enforcement Cooperation (Europol) and replacing and repealing Council Decisions 2009/371/JHA, 2009/934/JHA, 2009/935/JHA, 2009/936/JHA and 2009/968/JHA COM(2008)

20/05/08. URL: <https://bit.ly/30d20ud>.

9. Regulation (EU) 2018/1727 of the European Parliament and of the Council of 14 November 2018 on the European Union Agency for Criminal Justice Cooperation (Eurojust), and replacing and repealing Council Decision 2002/187/JHA URL: <https://bit.ly/3sMBQuD>.

10. Regulation (EU) No 604/2013 of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 establishing the criteria and mechanisms for determining the Member State responsible for examining an application for international protection lodged in one of the Member States by a third-country national or a stateless person (2013). URL: <https://bit.ly/2PynqA7>.

11. Tampere programme (1999). URL: <https://bit.ly/3kJzLNt>.

12. The Hague programme: strengthening freedom, security, and justice in the European Union (2005). URL: <https://bit.ly/3c3zeBO>

13. The Schengen acquis - Agreement between the Governments of the States of the Benelux Economic Union, the Federal Republic of Germany, and the French Republic on the gradual abolition of checks at their common borders (2000). URL: <https://bit.ly/3e6Q8SX>.

14. The Stockholm Programme - An open and secure Europe serving and protecting the citizens (2009). URL: <https://bit.ly/2NQ1l21>.

15. Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: Закон України від 18.03.2004. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 15. Ст. 1028.

16. Про Урядовий офіс координації європейської та євроатлантичної інтеграції : Постанова Кабінету Міністрів України від 04.10.2017. № 759. Офіційний вісник України. 2017. № 84. Ст. 2565.

17. Рекомендації для Українських органів державного управління щодо наближення до права ЄС. Київ , 2018. URL: <https://bit.ly/3uPVRIT>.

18. Угода між Україною та Європейським поліцейським офісом про оперативне та стратегічне співробітництво від 14.12.2016 р. URL: <https://bit.ly/3088v1D>.

19. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з другої сторони, 2014. Офіційний вісник України. 2014. № 75. Ст. 212.

20. Угода про співробітництво між Україною та Європейською організацією з питань юстиції від 27.06.2016 р. URL: <https://bit.ly/38q3jL9>.

Література

Основна література

1. Boswell C. The «External Dimension» of EU Immigration and Asylum Policy. *International Affairs*. 2003. №79.
2. Bunyan, T., 2017. TREVI, Europol and the European State. URL: <http://www.statewatch.org/news/handbook-trevi.pdf>.
3. Eleonora Bianchini, M., 2017. Free movement of organised crime in Europe. Euobserver.com. URL: <https://euobserver.com/justice/138535>.
4. Lavenex S. Justice and Home Affairs and the EU's New Neighbours: Governance Beyond Membership?. *The Area of Freedom, Security and Justice in the Enlarge Europe* / Ed. Henderson K. - Palgrave Macmillan, 2005.
5. Mitsilegas, V., J. Monar, and W. Rees. 2003. *The European Union and internal security: Guardian of the people?* Basingstoke, UK: Palgrave Macmillan. URL: <http://doi.org/10.1057/9780230504387>
6. Niemann, A. 2008. Dynamics and countervailing pressures of visa, asylum and immigration policy treaty revision: Explaining change and stagnation from the Amsterdam IGC to the IGC of 2003–04. *Journal of Common Market Studies* 46.3: 559–591. URL: <http://10.1111/j.1468-5965.2008.00791.x>.
7. Trauner, F., and A. Ripoll Servent, eds. 2015. *Policy change in the Area of Freedom, Security and Justice: How EU institutions matter*. London: Routledge.
8. Алексеєнко І. Г. Особливості конституційного судового процесу органів конституційної юстиції Європейської моделі: порівняльно-правовий аналіз. *Науковий вісник Юридичної академії Міністерства внутрішніх справ*.

Д., 2003. № 1. С. 30–38.

9. Вербенський М. Г. Позитивний досвід підвищення кваліфікації та професійної підготовки вищого керівного складу поліції окремих країн Європейського Союзу. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ України*. 2007. № 1. С. 157–164.

10. Волеводз А. Европейская полицейская организация в свете Лиссабонского договора. *Уголовное право*. 2011. № 2. С. 114–120.

11. Волеводз А. Правовые основы организации и деятельности Европола после Лиссабонского договора. *Право і безпека*. 2011. № 1. С. 14–19.

12. Галаван З. С. Функціонування системи досудового слідства у державах – членах Європейського Союзу. *Публічне право*. 2012. № 3. С. 218–225.

13. Григоренко Є. І. Міністерство внутрішніх справ як головний орган управління поліцією у державах Європейського Союзу (на прикладі Франції, Німеччини, Польщі). *Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна.: Серія "Право"*. 2011. № 988. С. 44–47.

14. Грицаєнко Л. Органи Європейського Союзу з боротьби зі злочинністю та правові засади їх співробітництва з Україною. *Вісник Національної академії прокуратури України*. 2012. № 1. С. 91–95.

Додаткова література

1. Гудзь Т. І. Компетенція муніципальної поліції в країнах Євросоюзу: огляд політико-правової практики. *Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна Серія "Право"*. 2009. № 872 ;, Вип. 6. С. 163–166.

2. Дзюбій О. Правові та інституційні засади співробітництва України і ЄС у сфері юстиції внутрішніх справ. *Право України*. 2006. № 1. С. 136–139.

3. Дір І. Ю. Правові аспекти становлення "простору свободи, безпеки та юстиції" у розширеному ЄС. *Держава і право. Юридичні і політичні науки*. К., 2007. Вип. 35. С. 559–564.

4. Ірінеєва В. Євроюст у системі кримінально-правового співробітництва Європейського Союзу. *Віче*. 2012. № 10. – С. 15–17.

5. Ірінеєва В. Європейська прокуратура в архітектоніці системи кримінальної юстиції Європейського Союзу. *Вісник прокуратури*. 2012. № 7. С. 118–125.

6. Киселев А. К. Общественность и полиция в Европе: опыт последнего десятилетия. *Административное право и процесс*. 2012. № 11. С. 54–58.

7. Кубаєнко А. В. Поліція в країнах ЄС та органи внутрішніх справ України: досвід та проблеми. *Роль та місце ОВС у розбудові демократичної правової держави : матеріали наук.-практ. конф.*, Одеса, 10 квіт. 2009 р. О., 2009. С. 214–215.

8. Курко М. Н. Організаційно-правові засади спільної політики України та Європейського Союзу у сфері юстиції та внутрішніх справ. *Право і безпека*. 2004. № 3. С. 25–30.

9. Лапкін А. В. Правові основи організації і діяльності органів координації боротьби зі злочинністю в Європейському Союзі (на прикладі Європол та Євроюст). *Мова і сучасні тенденції юридичної науки очима молодих вчених : зб. тез доп. та наук. повідомл. круглого столу*. Харків, 16 квіт. 2009 р. Х., 2009. С. 35–39

10. Макаруха З. М. Правовий аналіз структури, завдань, сфери діяльності та порядку роботи Євроюсту. *Вісник Академії адвокатури України*. 2009. № 3. С. 129–135.

11. Макаруха З. М. Правові механізми боротьби зі злочинністю та запобігання їй у рамках Європейського Поліційного Офісу (Європолу). *Актуальні проблеми держави і права*. О., 2010. Вип. 55. С. 535–541.

12. Макаруха З. Правове регулювання розвитку простору свободи, безпеки та юстиції в рамках ЄС: реформи Лісабонського договору 2007 року. *Право України*. 2010. № 11. С. 188–193.

13. Макаруха З. Феномен простору свободи, безпеки та юстиції у праві Європейського Союзу: концептуальна база. *Європейське право*. 2012. № 1. С.

90–96.

14. Муравйов В. Правові засади функціонування простору свободи, безпеки та юстиції Європейського Союзу. Віче. 2011. № 10. С. 17–20.

15. Передерій О. С. Європейське поліцейське відомство в інституціональному механізмі Європейського Союзу: історичні передумови створення, порядок формування, компетенція. *Право і безпека*. 2010. № 2. С. 34–38.

16. Право Європейського Союзу (в питаннях і відповідях) : навч.-довід. посіб. / [Т. М. Анакіна, Т. В. Комарова, О. Я. Трагнюк, І. В. Яковюк та ін.] ; за заг. ред. І. В. Яковюка. – вид. 2-ге, випр. – Харків : Право, 2020. С. 123 – 125.

17. Право Європейського Союзу: основи теорії : підручник / [Т. М. Анакіна, Т. В. Комарова, О. Я. Трагнюк, І. В. Яковюк та ін.] ; за заг. ред. І. В. Яковюка. – Харків : Право, 2019. – 360 с.

18. Родионов К. С. Европол: правовая природа. *Государство и право*. 2013. № 5. С. 84–94.

19. Стрельцова О. В. Організаційний механізм Європейського Союзу в сфері спільної кримінальної політики. *Юридична наука*. 2011. № 4/5. С. 185–191.

20. Федченко О. Структура поліцейських органів держав ЄС та правове регулювання їх діяльності. *Актуальні проблеми управління та службово-оперативної діяльності органів внутрішніх справ у сучасний період розвитку державності України : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., Київ, 26 жовт. 2007 р. К., 2008.* – С. 72–77.

Інтернет-ресурси

Офіційний сайт Європейського Парламенту - <https://www.europarl.europa.eu/>

Офіційний сайт Європейської Комісії – <https://ec.europa.eu/>

Офіційний портал Європолу - <https://www.europol.europa.eu/>

Офіційний сайт Євроюсту - <https://www.eurojust.europa.eu/>

Офіційний сайт Європрокуратури - <https://www.eppo.europa.eu/>

Офіційний сайт агенції Frontex - <https://frontex.europa.eu/>